

INSTITUT FOR PLANTEPATOLOGI

Månedsoversigt over plantesygdomme

532. Oktober 1981

Der blev for oktober modtaget indberetninger fra 64 medarbejdere.

Vejret har i de første 14 dage af oktober været ret mildt med temperaturer over normalen, medens sidste halvdel af måneden var kølig med lavere temperaturer end normalen. I oktober måned faldt der megen nedbør, og overalt i landet langt over normalen. For Jylland-Øerne faldt der i alt 114 mm mod normalt kun 70. I oktober måned var der 23 nedbørsdage af i alt månedens 31.

Temperaturen. De enkelte ugers middeltemperaturer blev med normalen i (): 12,5 (10,7), 10,2 (9,6), 6,5 (8,7), 5,4 (7,8) og 6,6 (6,9).

Nedbøren faldt som nævnt rigeligt over hele landet. Fordelingen i de enkelte amtskommuner blev med normalen i (): Nordjylland 90 (71), Viborg 118 (77), Århus 77 (66), Vejle 120 (75), Ringkøbing 129 (88), Ribe 165 (84), Sønderjylland 164 (75), Jylland i alt 119 (76), Fyn 107 (58), Vestsjælland 90 (52), Frederiksborg-København-Roskilde 94 (54), Storstrømmen 111 (56), Øerne i alt 101 (55) og Bornholm 170 (63).

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

KORN OG GRÆS

Strukturskade. I oktober måned er der i de nyfremspirede vintersædmarker set mange gule blade. Vinterbyg og vinterrug har tydelig vist nedvisning af de ældre blade, medens vinterhvede i de fleste tilfælde har klaret sig bedre. De gule yderblade er først og fremmest set på den kraftigere jord samt i forpløjninger eller andre dele af marken, hvor der har været tung trafik, f.eks. kørsel uden om en elmast. Det er tillige også værre med gule blade i marker, der ikke er pløjet. Årsagen skyldes kvælning (iltmangel), hvor der efter kraftige regnskyl har stået vand, som ikke hurtigt nok har kunnet forsvinde. Jordstrukturen har været dårlig og i flere tilfælde tillige med et lavt reaktionstal, hvilket ikke fremmer jordstrukturen. Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver herom: "I mange marker ses nu kraftige symptomer på for megen vand og for lidt luft i jorden. Selvfølgelig er det værst i forpløjningerne, men der er også store pletter inde i mange marker, og gerne kombineret med for lave kalktal. Der kalkes alt for lidt de fleste steder, og det bliver straffet hårdere og hårdere i disse år med megen nedbør og ringere og ringere jordstruktur næsten alle steder". Tage Andersen, Skanderborg, omtaler ligeledes mange byg- og vinterhvedemarker med gule partier, hvor de ældre blade visner væk. R. Munch-Andersen, Odense, og Mogens E. Jakobsen, Odense, omtaler ligeledes, at adskillige vinterbyg- og vinterhvedemarker står pletvis med gule blade. Det er altid de ældste blade, og især i hjulspor og upløjede marker samt andre steder, hvor der er dårlig jordstruktur. Poul Olesen, Holbæk, skriver, at de ældste blade pletvis i mange vintersædmarker i oktober blev gule. Disse pletter i

marken synes altid at kunne henføres til dårlig jordstruktur som sammen med store nedbørsmængder har været årsag til forbigående iltmangel. N. O. Larsen, Frederikssund, omtaler ligeledes mange vinterbygmarker, som får gule yderblade samt mange vinterrugmarker, der får rød-violette blade på grund af kvælning. Stikkes jordspyddet ned mærker man 5-6 cm under jordoverfladen en kraftig modstand. Her har der ved kraftige regnskyl stået vand, som ikke har formået at trænge hurtigt nok væk.

Meldug (Erysiphe graminis) er set i en del vinterbygmarker, hvor der ikke er foretaget bejdsning med f.eks. Bayleton (A. Munch-Andersen, Odense).

Spiringsfusariose (Fusarium spp.) har optrådt med en lidt større udbredelse end normalt, men dog fortrinsvis med svage angreb. Helge Rasmussen, Nyborg, omtaler dog en del hvedemarkers med alt for ringe fremspiring, og i en del tilfælde meget uens. Det drejer sig om et par hvedepartier, som udover almindelig afsvampning tillige er blevet behandlet med insekticidbejdse.

BÆLGPLANTER

Kløverens knoldbægersvamp (Sclerotinia trifoliorum) har optrådt med ret udbredte angreb, men dog fortrinsvis som svage.

BEDEROER

Haglskade. Kaj N. Eriksen, Nykøbing Fl., skriver, at haglskade på Vestlolland den 7. oktober skadede en del bederoemarkers. Ca. 50-70 pct. af toppen har været afløvet, og skaden skønnes at blive op til 3-4 pct. udbyttenedgang. Indtil videre er der her ved udløbet af oktober dog endnu ikke observeret fald i sukkerprocenten på grund af afløvningen.

Hjerte- og tørforrådnelse (bormangel) har optrådt med færre angreb end i de nærmest foregående år. Angrebene bedømmes tillige som fortrinsvis svage. H. P. Nielsen, Bjerringbro, skriver således, at hjerte- og tørforrådnelse kun forekommer pletvis i markerne, og hvor der har ligget kalk- eller mergel-dynger fra år tilbage. Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver, at reaktionstallet er støt dalende i disse år de fleste steder, hvorfor vi nok ikke ser tidligere tids mere almindelige og udbredte bormangelangreb.

Virusgulsot (Beta virus 4) har for landet som helhed optrådt med lidt svagere angreb. De fleste steder omtales angrebene som sent startende, og udbyttmæssigt uden større betydning, som det også fremgår af indberetningstallene, som kan sammenlignes med de foregående 6 års tal.

	Antal					
	indberet-	Ingen	Sjældne	Heraf	Alm.	Heraf
	ninger	angreb	angreb	stærke	udbredte	stærke
1975	67	4	18	2	78	4
1976	70	19	27	7	54	1
1977	78	31	40	1	29	1
1978	75	7	7	3	86	28
1979	65	6	17	3	77	9
1980	62	10	31	8	59	3
1981	62	18	16	3	66	5

Vedrørende virusgulsotangrebene skriver P. Dalgaard, Fjer-ritslev: "Virusgulsot er mindre udbredt i 1981 end det har

været de foregående år". Fra Hobro skriver Poul Olsen, at der kun er konstateret lidt virusgulsot, og endnu stadig kun pletvis i markerne. Der blev ingen større spredning af virusangrebet den sidste måned før optagningen. Generelt kan vi konstatere, at roetoppen har været af en meget fin kvalitet i år. Toppen er usædvanlig frodig og grøn i de allerfleste marker. H. Dollerup-Nielsen, Herning, skriver, at der fortsat kun ses moderate angreb af virusgulsot, men at det forekommer i alle marker. Fra Brande-egnen skriver Svend Eg, at smitte af større omfang ses i ca. halvdelen af egnens roemarkers. Fra Sorø skriver Leif Ejlebjerg Jensen, at der er sprøjtet meget lidt i dette år, men at angrebene heldigvis også er svagere end tidligere år, og bedømmes at være helt uden betydning. Fra Møn skriver Søren Hansen, at virusgulsotangrebene kan ses spredt i markerne, men at de er helt uden betydning for roeudbyttet. Fra Lolland-Falster omtaler Kaj N. Eriksen kun svage angreb, som skønnes uden større betydning.

Pletsimmel (Ramularia betae) er på enkelte lokaliteter set ret udbredt. Kaj N. Eriksen, Nykøbing-Falster, omtaler således en del kraftige angreb i enkelte bederoemarkers på Falster og Østlolland. H. Borup Kristiansen, Årup, omtaler ligeledes meget stærke angreb i flere marker, og hvor bladene nu er helt flossede efter den stærke blæst. De visne partier i bladpletterne er blæst ud af bladet, og markerne får et helt brunligt udseende.

KÅLROER, RAPS O.A. KORSBLOMSTREDE

Strukturskade. I en del vinterrapsmarker er der som for vintersæden set kvælning, hvilket viser sig ved at rapsen står med de ældste blade helt blå-violette. Iltmangel i forbindelse med strukturskade er også her årsagen til planternes dårlige udseende. N. O. Larsen, Frederikssund, skriver således, at

pæne vinterrapsmarker på få dage er sunket helt sammen, og bladene er blevet blå-violette på grund af iltmangelen. Ved at stikke i jorden er det tydeligt at mærke et vandstandsende lag. Det samme er tilfælde for vinterbyg og vinterrugmarkerne, men afgrøderne skal nok klare skærene alligevel.

Marmorering (bormangel) er i kålroemarkerne set med færre angreb, som alle steder betegnes som svage.

Kålbrot (Plasmodiophora brassicae) er fortrinsvis kun set med svage angreb som tillige ikke har været særlig udbredte. Poul Olsen, Hobro, skriver således, at der i ganske enkelte kålroemarker er konstateret lidt kålbrotsvamp, uden at det dog skønnes at have væsentlig betydning for udbyttet. I en vårrapsmark har vi derimod set et meget alvorligt angreb, der reducerede udbyttet til under det halve. Her var sået raps to år i træk, og det går naturligvis ikke, men det er en vældig god demonstration for andre landmænd, der muligvis vil så raps for hurtigt efter hinanden.

KARTOFLER

Varmeskade i kartoffelkulerne er i år set med mere udbredte angreb end i de nærmest forgående år. Svend Eg, Brande, skriver således, at mange kartoffelkuler katastrofalt har taget varme og nu synker sammen. Særlig galt er det ved opbevaringen af sorten Kaptah.

Indvendige rustpletter (rattle virus) har i 1981 optrådt med noget mere udbredte angreb end i 1980, men dog fortrinsvis med svage angreb.

Vådforrådnelse (bakteriose) har optrådt med ret udbredte angreb, men dog fortrinsvis svage. L. Hangaard Nielsen, Vide-

bæk, skriver således, vådforrådelse har været ret almindeligt, men kun i mindre omfang. Martin Andersen, Flauenskjold, skriver, at der allerede har været problemer med opbevaringen af kartofler på grund af råd. Det skyldes formentlig bakteriose i forbindelse med den meget fugtige jord. Problemet er størst fra våde jorder og i forbindelse med revnede kartofler.

Kartoffelbrok (Synchytrium endobioticum). Statens Plantetilsyn er i 1981 gjort bekendt med tre nye angreb i henholdsvis Tønder, Fredericia og Snedsted. De nye lokaliteter er allerede, eller vil i nær fremtid blive, behandlet med methylbromid.

Kartoffelskurv (Streptomyces scabies) har været almindelig udbredt, men fortrinsvis med svage angreb.

Kartoffelskimmel (Phytophthora infestans) har trods de fugtige vejrforhold i 1981 optrådt med langt svagere angreb og mindre udbredte angreb end i 1980. I 1980 betegnede 57 pct. af indberetningerne angrebene som almindelig udbredte, og heraf 22 pct. som stærke. I 1981 har kun 44 pct. af indberetningerne betegnet angrebene som almindelig udbredte, og heraf kun 7 pct. som stærke. Fra Bjerringbroegnen skriver H. P. Nielsen, at kartoffelskimmelen (tørforrådelse) næsten har været uden betydning, hvor markerne er passet med sprøjtning. L. Hangaard Nielsen, Videbæk, skriver, at kartoffelskimmelen har været ret udbredt, og sine steder ret alvorlige på grund af den meget og vedvarende regn sidst på sommeren. H. Døllerup-Nielsen, Herning, skriver, at der hist og her er forekomster af skimmel i knoldene, men almindeligvis ikke de helt store skader. Den kraftige sprøjtning mod skimmel op til fem til seks gange i løbet af sommeren har gjort sin virkning, men det kniber, hvor man har været mindre omhyggelig med sprøjtningen. Vi hører ret jævnligt om en kule, som er sunket sam-

men. Årsagen kan være skimmel eller måske vådforrådnelse, eller det kan være manglende ventilation. Svend Eg, Brande, skriver, at kartoffelskimmel er et problem, hvor man ikke har været tidlig ude med de første forebyggende sprøjtninger. G. Bank Jørgensen, Give, omtaler, en del landmænd som ikke har været opmærksom på, at det i år også har været nødvendigt at fortsætte med sprøjtningen mod skimmel i kartofler, også et godt stykke hen i august måned, og det er vel især de lidt mere sildige sorter, det er galt med. Det synes i flere tilfælde at knibe med kartoflernes holdbarhed. Formentlig er der tale om en kombination af skimmel evt. varme i forbindelse med for tidlig optagning af kartofler, hvilket dog kun er tilfældet når der er skimmelangreb med i spillet, desuden er vådforrådnelse også med i billedet. Der er set kartofler leveret til fabrik med omkring 35 pct. rådne kartofler, hvilket dog heldigvis hører til undtagelserne.

Rodfiltsvamp (Rhizoctonia solani) har i 1981 fortrinsvis optrådt med svage, ubetydelige angreb, der bedømmes som svagere end i de nærmest foregående år.

Ole Bagger

SKADEDYR PÅ LANDBRUGSPLANTER

KORN OG GRÆS

Gåsebillen (*Phyllopertha horticola*). Gåsebillens larve har på lette jorder, primært i Jylland, ødelagt adskillige både græsmarker og græsplæner. P. Dalgaard, Fjerritslev, skriver herom, at der i området i flere år i træk er set kraftige angreb af gåsebillens larve. I 1981 er mere end 50 pct. af græsplænerne skadet i større eller mindre udstrækning. Tage Andersen, Skanderborg, skriver, at flere haveejere i Vrold-området melder om angreb i græsplæner.

Fritfluen (*Oscinella frit*). Angreb af fritfluens larver i vintersædmarker sået efter ompløjet græs eller græsfrømarker er set enkelte steder. P. Dalgaard, Fjerritslev, skriver, at en græsmark sået omkring 15. august ved direkte såning er blevet ødelagt af fritfluens larver. Kurt Rasmussen, Næsby, omtaler, at der har været svage angreb af fritfluelarver i mange vintersædmarker efter græsfrø. I enkelte marker er der forekommet ret stærke angreb pletvis. Her har udsæden ikke været bejdset, og marken ikke holdt sort i august til såningen af vinterhvede. Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver, at den meste vintersæd sået på lidt udsatte arealer nu bliver bejdset med Volaton eller lindan, og skader er som følge heraf meget minimale.

Rapgræsgalmyggen (*Mayetiola schoberi*). I adskillige engrapgræsmarker, hovedsagelig på Øerne, er der set ret udbredte angreb af engrapgræsgalmyggens larve. Markerne får et visent udseende, og ved nærmere eftersyn er de ældre blade visne, og ved grunden af planterne ses de lysebrune pupper.

Agersnegle (Agriolimax spp.) har optrådt med ret udbredte angreb i adskillige vintersædmarker. Pletvis er mange marker blevet udtyndet kraftigt. H. Lausteen Hansen, Åbenrå, skriver, at enkelte hvedemarker er set totalt afgnavede af snegle. En enkelt mark gav følgende billede: hvor der blev pløjet i første uge af september forekom der stærke angreb, medens hvor der var pløjet i anden uge af september kun forekom svagere angreb, og i forageren næsten ingen angreb. I den pågældende mark, var forfrugten rajgræs. Aage Mølgaard, Slagelse, skriver, at snegle har optrådt usædvanlig voldsomt i oktober måned. For vintersæden gælder det, at de største skader er sket, hvor forfrugten har været hvidkløver eller raps. Mads Kristensen, Roskilde, omtaler ligeledes mange skader efter snegle, som dog nu aftager. Især i ompløjede kløver- og græsfrømarker er der set skade, ikke kun i randen, men ofte midt inde i marken, Søren Hansen, Stege: "Med hvidkløver som forfrugt har der pletvis været stærke angreb af agersnegle i vinterhveden. Bekæmpelsen med 3 pct. blåsten har i år ikke givet særlig stor effekt, dels kunne vi ikke køre på marken på grund af regn, og da tørvejret kom var sneglene for inaktive. Bekæmpelsen har i hvert fald været middelmådig og store pletter i angrebne marker er kraftigt udtyndede". I adskillige andre marker, hvor der er forsøgt bekæmpelse, har virkningen været god, hvor man har overholdt intervallerne med $\frac{1}{2}$ - 1 times mellemrum mellem de to sprøjtninger. Såfremt der ikke lige umiddelbart er kommet store nedbørsmængder, har sprøjtningerne virket godt. Fra Lolland-Falster skriver Kaj N. Eriksen, at der i hvede med forfrugt hvidkløver, raps eller græsfrø er set stærke angreb af snegle, som har skadet hvedeplanterne stærkt. I et enkelt tilfælde har to kg virksomt stof af DNOC pr. ha haft en kraftig effekt over for sneglene, som trak op ad jorden og døde.

BEDEROER

Bedefluen (Pegomya hyoscyami). Fra Lolland-Falster skriver Kaj N. Eriksen, at der i flere bederoemarker, især langs kysterne, har været stærke angreb af bedefluens larver, som har fået de ældre blade på sukkerroerne til helt at visne.

KÅLROER, RAPS O.A. KORSBLOMSTREDE

Kålfluer (Delia brassicae og D. floralis). Angrebene af kålfluer både den store og den lille omtales som noget mere udbredt end de nærmest foregående år. Enkelte steder er der tillige tale om kraftige angreb. Martin Andersen, Flauenskjold, skriver, at de få kålroeavlere, som er tilbage, har måttet erkende, at kålroeavlren ikke blev som ventet. Den nedre del af roden er delvist ødelagt af larvernes angreb. L. Hangaard Nielsen, Videbæk, skriver, at der kan ses mindre angreb i de forholdsvis få kålroemarker, der findes i dag. Svend Eg, Brande, skriver, at ca. halvdelen af kålroemarkerne inden for området er meget stærkt skadet, og enkelte marker er totalt ødelagt. De værste angreb findes i den vestlige del af området. G. Bank Jørgensen, Give, skriver, at angreb af den store kålflues larve er ret almindelig, og dyrkning i mere udstrakt grad bør frarådes. Kålroearealerne er i de senere år indskrænket meget, men af andre årsager.

Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver, at kålroer ikke mere er aktuelt på egnen. Det er kun special-afgrødeavlere, der fører en fortsat og hård kamp mod kålfluens larver, og her specielt i blomkål. Som følge af en måske overvurderet evne til at klare angrebene slækkes lidt på bekæmpelse/forebyggelse, og så går det galt hver gang med store tab til følge.

KARTOFLER

Knoporme (Agrotis segetum) har kun optrådt med meget få og svage angreb.

GULERØDDER

Gulerodsfluen (Psila rosae). Angreb af gulerodsfluens larve har være ret udbredt, men primært med svage angreb, især på friland.

Ole Bagger

SYGDOMME OG SKADEDYR PÅ HAVEBRUGSPANTER

Magnesium-mangel har været mere udbredt i år end sædvanlig, og er registreret navnlig i frilandsgrønsager, ikke mindst i selleri og kål.

Spiseløg har mange steder udviklet en stor top, der selvsagt har resulteret i en tyk, løstopbygget løghals. For de løg, der skal opbevares vinteren igennem, har det voldt problemer at få tørringen tilstrækkelig grundigt gennemført, hvorfor man må befrygte stort udfald.

Kålbrot (Plasmodiophora brassicae) i diverse kålarter synes - på grund af de store nedbørsmængder - at have udviklet sig kraftigere end sædvanligt. Grubning af inficerede marker synes at blive opfattet som en direkte bekæmpelsesforanstaltning. I virkeligheden drejer det sig om en indirekte virkning, derved at behandlingen forbedrer jordens fysiske tilstand og dermed kålplanternes vækst, hvorved de klarer sig bedre mod svampesydommen.

Rodbrandsvampe (arter inden for Rhizoctonia, Thielaviopsis, Pythium og Phytophthora) i potteplanter synes at blive et stedse større problem. I nogle tilfælde begynder nedvisningen kort efter at stiklingerne har fået rod, medens det i andre tilfælde først indtræder ret nær salgstidspunktet. Enhedsjorder - eller beriget spagnum - giver mange fordele i gartnerierne, men manglen på antagonister bevirker, at såfremt blot små mængder smitstof kommer til pottejorden, vil rodbrandsvampe brede sig meget hurtigt. Den største risiko herfor ligger i bordunderlaget, hvor grus eller måtter af økonomiske grunde ikke helt sjældent anvendes til det (de) efterfølgende potteplantehold. Grundig gennemført hygiejne må anses for

tvingende nødvendig. Direkte bekæmpelse ved sprøjtevanding forudsætter at svampearten er blevet bestemt, da man ellers ikke kan vælge det rette fungicid.

Ildsot (Erwinia amylovora). Fra Statens Plantetilsyn har inspektør Henning Andersen oplyst følgende: Bakteriesygdommen har i år haft den kraftigste forekomst og udbredelse landet over siden konstateringen i 1968.

Blandt nye findesteder kan nævnes Samsø, sydspidsen af Amager, 10 km fra Helsingør (risiko for spredning til Sverige) samt nord for Limfjorden.

I 57 planteskoler er sygdommen konstateret dels i hegn og dels i planteskolekulturer. Ud over i tjørn (Crataegus monogyna) og frugttær (æble og pære) er angreb konstateret i kvæde, nemlig grundstamme, der efter fejlslagen okulation, voksede igennem (såkaldt klikker).

Inden for prydbuske er sygdommen iagttaget i Pyracantha rogersiana. For Cotoneasters vedkommende er ildso mange gange tidligere bemærket i C. salicifolius var. floccosus og C. watereri 'Braendkjaer'. I sommer er - som noget nyt - sygdommen konstateret yderligere i C. bullatus, C. dielsianus og C. horizontalis.

Den sortblå birkebladhveps (Arge pullata) er konstateret på yderligere en lokalitet, nemlig Højby Lyng i Odsherred.

Mogens H. Dahl

STIKORDSREGISTER

for månedsoversigt over plantesygdomme 526-532 1981

<u>Acrolepiopsis assectella</u>	132
<u>Acyrtosiphon pisum</u>	66
Agersnegle	146,148,149, 175
Ageruglen	69
<u>Agriolimax spp.</u>	147,148,149, 175
<u>Agriotes spp.</u>	8, 30
<u>Agromyza alnibetulae</u>	74
<u>Agrotis segetum</u>	69,130,149, 176
Agurkesyge	36, 102
Agurkmosaikvirus, <u>Jasminum polyanthum</u>	43
Aksfusariose	120
Aksuglen	128
<u>Aleochara bilineata</u>	13
<u>Alternaria brassicae</u>	62,92, 124
<u>Ametastegia glabrata</u>	133
<u>Apamea sordens</u>	128
<u>Aphidoidea, frugtplantager</u>	11
<u>Aphis fabae</u>	33,66,96, 128
<u>Arge pullata</u>	152, 179
Asters, blommebladlus, den lille	103
<u>Atomaria linearis</u>	33
Augustasyge, tulipan	153
<u>Aulacorthum solani</u>	37
Bakteriose	144, 171
Bakteriose, kartoffel	144
Bedefluen	34,67,129,148, 176

Bedelusen	33,66,96, 128
Bederoenematoden	96
Bederust	144
Bedeskimmel	58
<u>Beta virus 4</u>	91,120,143, 169
<u>Bibio hortulanus</u>	8, 31
Bier, bladskærende	16
Biologisk og kemisk bekæmpelse, væksthuse	40
Birkebladhvæps, den sortblå	152, 179
Bladlus, frugtplantager	11
Bladpletsyge, persille	130
Bladrullesyge	92
Bladtæger, bederoe	66
<u>Blitophaga opaca</u>	33, 67
Blommebladlus, den lille, asters	103
<u>Blumeriella jaapii</u>	133, 151
Blæst, grønsager	39
Bormangel	143,169, 171
<u>Botrytis cinerea</u>	92,113, 124
<u>Botrytis cinerea</u> , raps	61
<u>Botrytis cinerea</u> , væksthuser	72
<u>Botrytis cinerea</u> , ært	57
<u>Brachycaudus helichrysi</u> , <u>Callistephus chinensis</u>	103
Brakfluen	31
<u>Bremia lactucae</u>	108
<u>Brevicoryne brassicae</u>	97,129, 148
<u>Brevipalpus obovatus</u> , potteplanter	103
Brune faneblade, byg	119
Brunpletsyge	56, 119
Brunrust	55
Bygfluen	128
Byggens bladpletsyge	56, 89, 119

Byggens skoldpletsyge	57, 88
Byggens stribesyge	55, 90
Bygrust	55, 88
<u>Callistephus chinensis</u>	103
<u>Cercospora herpotrichoides</u>	85, 119
<u>Ceutorrhynchus assimilis</u>	34, 68
<u>Chlorops pumilionis</u>	128
Chrysanthemumrust, hvid	152
<u>Claviceps purpurea</u>	56,90, 120
<u>Cnephasia spp.</u>	67
Coloradobillen	69,100, 130
<u>Contarinia nasturtii</u>	35,69,98,130, 148
<u>Contarinia tritici</u>	64, 96
<u>Corticium solani</u>	63,94, 127
<u>Dasyneura brassicae</u>	34,68, 99
<u>Delia brassicae</u>	12,69,99,130,148, 176
<u>Delia floralis</u>	130,148, 176
<u>Depressaria nervosa</u>	70
<u>Didymella bryoniae</u>	36, 102
<u>Didymella thujina</u>	38
<u>Dilophus febrilis</u>	31
<u>Diplocarpon rosae</u>	72
<u>Ditylenchus dipsaci</u>	32, 66
<u>Drechslera graminea</u>	27,55, 90
<u>Drechslera teres</u>	89, 119
<u>Encarsia formosa</u>	40, 104
<u>Erannis delfoliara</u>	74
<u>Erwinia amylovora</u>	133, 179
<u>Erwinia carotovora var. atroseptica</u>	92
<u>Erysiphe betae</u>	144
<u>Erysiphe graminis</u>	4,24,52,83, 168
<u>Euphorbia, virusangreb</u>	75

Ferskenlusen	66,97, 128
Fosformangel, korn	23
Fremspiring, kartoffel	29
Fritfluen	32,65,96,147, 174
Fritfluen, vintersæd	8
Frostmåler, stor	74
Frostmålere	11
Frostskade	3
Frostskade, frugttræer	10
Frostskade, solbær	10
Frostskade, vårraps	6
Frugttræspindemide	11
<u>Fusarium avenaceum</u> , hindbær	102
<u>Fusarium nivale</u>	4
<u>Fusarium nivale</u> , græsplæner	11
<u>Fusarium oxysporum</u> , brudeslør	38
<u>Fusarium spp.</u>	120, 168
<u>Fusarium</u> , vårbyg	83
<u>Gaeumannomyces graminis</u>	84, 119
<u>Gastropoda</u>	38
<u>Glimmerbøsse</u>	34, 69
<u>Gnomia veneta</u>	101
<u>Goldfodsyge</u>	84, 119
Græsbladlusen	64, 95
Græshårmyggen	31
Græssernes trådkølle	5
Grå monilia	72
Gråskimmel	113
Gråskimmel, raps	61,92, 124
Gråskimmel, væksthusrøser	72
Gråskimmel, ært	57
Gulerodsfluen	150

Gulrust	26,54,87,	177
Gulspidssyge		52
Gåsebille		174
Gåsebille, græs	134,	152
Gåsebille, æblefrugter		74
Gåsebillelarver, græsplæner		147
Haglskade		71
Haglskade, bederoer		168
Haglskade, spiseløg		101
<u>Haplodiplosis equestris</u>	65,	96
Havetæger		74
Havrebladlusen	30,64,	95
Havrenematoden	30,64,	95
Hessiske flue, den		96
<u>Heterodera avenae</u>	30,95,	95
<u>Heterodera rostochiensis</u>		99
<u>Heterodera schachtii</u>	96,	148
Hindbærgalmyg		102
Hjerte- og tørforrådnelse	143,	169
Hvedemyg	64,	96
Hvedens brunpletsyge	86,	120
Hvedens stinkbrand		120
<u>Hydroecia micacea</u>	32,	66
<u>Hylemya antiqua</u>		69
<u>Hylemya coarctata</u>	8,	31
<u>Hylemya griseola</u>		65
Hårmyg	8,	31
Ildsot	133,	179
<u>Jasminum polyanthum</u> , agurkmosaikvirus		43
Jordlopper	34,	68
<u>Kabatina juniperi</u>		152
<u>Kabatina thujae</u>	38,	152

Kaliummangel, byg	23
Kartoffelbladlus, tomat	37
Kartoffelboreren	32, 66
Kartoffelbrok	172
Kartoffelnematoden	99
Kartoffelskimmel	62,93,125,145, 172
Kartoffelskimmel, frilandstomat	102
Kartoffelskimmel, tomat	130
Kartoffelskurv	145, 172
Kartoflens kraterråd	7
Kartoflens rodfiltsvamp	127
Kemikalieskader, bederoe	27
Kirsebærbladpletsyge	133, 151
Kløverens knoldbægersvamp	5, 168
Knoporme	130,132,149, 176
Knækkefodsyge	85, 119
Kobbermangel	52
Kornbladbillens larver	65
Kornbladfluen	65
Kornbladlusen	30,64, 95
Kornthripsen	95
Kransskimmel	91, 92
Krusesygegalmyggen	35,69,98,130, 148
Kulde, grønsager	39
Kulde, korn	23
Kvistdød	152
Kvistdød, Thuja	38
Kvælning, træer og buske	11
Kålbrok	61,72,122,171, 178
Kålflue, den lille	12,69,99,130,148, 176
Kålflue, den store	130,148, 176
Kållusen	97,129, 148

Kålmøl	68,97,129,	132
Kålskimmel	39,	61
Kålsommerfugle	98,129,	148
Kåltrips, bederoe	9,32,	67
Kåltrips, kålroe	9,	67
<u>Lasioptera rubi</u>		102
<u>Lema melanopus</u>		65
<u>Leptinotarsa decemlineata</u>	69,100,	130
<u>Limothrips cerealium</u>		95
<u>Limothrips denticornis</u>		95
<u>Lygocoris pabulinus</u>	66,	74
<u>Lygus rugulipennis</u>		66
Lyspletsyge, bederoe	27,	58
Lyspletsyge, korn		51
Lyspletsyge, vintersæd		4
Lyspletsyge, vårsæd		24
Løgbrand, porre		151
Løgfluen		69
Løgskimmel	102,	132
Magnesium-mangel		178
Magnesiummangel, bederoe	120,	143
Magnesiummangel, kartoffel		124
Magnesiummangel, kålroe	121,	144
Manganmangel	24,27,51,	58
Manganmangel, vintersæd		4
Marmorering		171
<u>Mayetiola destructor</u>		96
<u>Mayetiola schoberi</u>		174
<u>Megachile spp.</u>		16
Meldrøjer	56,90,	120
Meldug	52,83,	144
Meldug, jordbær		133

Meldug, korn	4,24, 168
<u>Meligethes aeneus</u>	34, 68
Mellus	40
Mellus, biologisk bekæmpelse	38
Mellus, tomat	37
<u>Melolontha melolontha, græs</u>	134, 152
<u>Metopolophium dirhodum</u>	64, 95
Misvækst, <u>Abies nordmanniana</u>	71
Misvækst, agurk	36
Misvækst, birk	38
Misvækst, væksthustomat	37
<u>Myzus persicae</u>	66,97, 128
Nattefrost	10
Nattefrost, korn	23
Nedbør, bederoe	57
Nedbør, korn	23, 51
Nematoder, migrerende	135
<u>Noctuidae</u>	33
Nøgen bygbrand	55, 86
Oldenborre, græs	134, 152
<u>Olpidium brassicae</u>	153
<u>Operophtera brumata</u>	11
<u>Oscinella frit</u>	8,32,65,96,146, 174
Overvintring, bederoe	5
Overvintring, frøroer	5
Overvintring, græsfrøafgrøder	3
Overvintring, græsmarksbælgplanter	5
Overvintring, kartoffel	6
Overvintring, vinterraps	6
Overvintring, vintersæd	3
<u>Panonychus ulmi</u>	11
<u>Paratrichodorus christiei</u>	135

<u>Pectobacterium carotovorum var. atrosepticum</u>	62
<u>Pegomyia hyoscyami</u>	34,67,129,148, 176
<u>Peronospora betae</u>	58
<u>Peronospora brassicae</u>	39
<u>Peronospora destructor</u>	102, 132
<u>Peronospora parasitica</u>	61
<u>Peronospora sparsa</u>	71, 134
<u>Phoma betae</u>	27,58, 91
<u>Phoma exigua</u>	7
<u>Phoma lingam</u>	92
<u>Phyllopertha horticola</u>	134,147,152, 174
<u>Phyllopertha horticola, æblefrugter</u>	74
<u>Phyllotreta spp.</u>	34, 68
<u>Phytophthora infestans</u>	62,93,125,145, 172
<u>Phytophthora infestans, tomat</u>	102, 132
<u>Phytoseiulus persimilis</u>	40
<u>Pieris brassicae</u>	98,129, 148
<u>Pieris rapae</u>	98,129, 148
<u>Plasmodiophora brassicae</u>	61,72,122,171, 178
<u>Platansyge</u>	101
<u>Pletsommel</u>	144, 170
<u>Plutella maculipennis</u>	68
<u>Plutella xylostella</u>	97,129, 132
<u>Porremøl</u>	132
<u>Pseudomonas corrugata, tomat</u>	73, 151
<u>Pseudopeziza ribis</u>	133
<u>Psila rosae</u>	150, 177
<u>Puccinia hordei</u>	55, 88
<u>Puccinia horiana</u>	152
<u>Puccinia recondita</u>	55
<u>Puccinia striiformis</u>	26,54, 87
<u>Pyrethroider</u>	157

<u>Pythium spp.</u>	27,58,	91
<u>Pythium ultimum, agurk</u>		36
<u>Ramularia betae</u>	144,	170
<u>Rapgræsgalmyggen</u>		174
<u>Rattle virus</u>		171
<u>Rhizoctonia solani</u>	146,	173
<u>Rhizoctonia sp.</u>		120
<u>Rhopalosiphum padi</u>	30,64,	95
<u>Rhynchosporium secalis</u>	57,	88
<u>Rodbrand</u>	27,	58
<u>Rodbrand, bederoe</u>		91
<u>Rodbrand, kålroe</u>		61
<u>Rodbrandsvampe</u>		178
<u>Rodfiltsvamp</u>	63,94,146,	173
<u>Roenematoden</u>		148
<u>Rosen-stråleplet</u>		72
<u>Rosenbier</u>		16
<u>Rosenskimmel</u>	71,	134
<u>Rovmide</u>		40
<u>Rugthrips</u>		95
<u>Runkelroebille</u>		33
<u>Rustpletter, indvendige</u>		171
<u>Rynkesyge</u>		92
<u>Rønneskurv</u>		151
<u>Sadelgalmyg</u>	65,	96
<u>Salatskimmel</u>		108
<u>Sclerotinia laxa f. mali</u>		72
<u>Sclerotinia sclerotiorum</u>	92,102,	122
<u>Sclerotinia sclerotiorum, kommen</u>		63
<u>Sclerotinia sclerotiorum, raps</u>		61
<u>Sclerotinia trifoliorum</u>	4,	168
<u>Scotia segetum</u>		132

<u>Septoria nodorum</u>	56,86,119, 120
<u>Septoria petroselini</u>	130
<u>Sitobion avenae</u>	30,64, 95
<u>Sitodiplosis mosellana</u>	64, 96
Skarp øjeplet	120
Skivesvamp, prydribs	133
Skulpegalmyg	34,68, 99
Skulpesnudebille	68
Skærmplantemøl	70
Smælderlarver	8, 30
Snegle	38
Sneskimmel	4
Sneskimmel, græsplæner	11
Snyltehveps	40, 104
<u>Solanum virus 14</u>	92
<u>Solanum virus 2 (Y)</u>	92
Sortbensyge	62, 92
<u>Sphaerotheca macularis</u>	133
<u>Sphaerotheca mors-uvae</u>	73
Spindemider	40
Spindemider, biologisk bekæmpelse	38
Spindemider, væksthush-agurk	36
Spiringsfusariose	168
Stankelben	8, 30
Sterile kerner, vårbyg	83
Stikkelsbærdråber	73
Stor skulpesvamp	62,92, 124
Storknoldet knoldbægersvamp	102, 122
Storknoldet knoldbægersvamp, kommen	63
Storknoldet knoldbægersvamp, raps	61, 92
<u>Streptomyces scabies</u>	145, 172
<u>Streptomyces scabies</u>	172

Stribesyge	27
Strukturskade, korn	167
Strukturskade, raps	170
Stængelnematoden	32, 66
Svinegylle, spiringsskade, bederoe	27
<u>Synchytrium endobioticum</u>	172
Syrehveps, frugtplantager	133
<u>Tenuipalpus</u> , potteplanter	103
<u>Tetranychus urticae</u>	40
<u>Tetranychus urticae</u> , biologisk bekæmpelse	38
<u>Tetranychus urticae</u> , væksthud-agurk	36
<u>Thrips angusticeps</u>	9,32, 67
<u>Thuja-bladsvamp</u>	38
<u>Tilletia caries</u>	120
<u>Tipula paludosa</u>	8, 30
Tobaknekrosevirus, tulipan	153
Tomat, <u>Pseudomonas corrugata</u>	73
<u>Tortricidae</u>	11
<u>Trialeurodes vaporariorum</u>	40, 104
<u>Trialeurodes vaporariorum</u> , biologisk bekæmpelse	38
<u>Trialeurodes vaporariorum</u> , tomat	37
<u>Trybliographa rapae</u>	13
<u>Tylenchorhynchus claytoni</u>	135
<u>Typhula incarnata</u>	5
Tørrerådelse	92
Uglelarver, bederoe	33
<u>Urocystis cepulae</u> , porre	151
<u>Uromyces betae</u>	144
<u>Ustilago nuda</u>	55, 86
Vandkulturer, sygdomme	137
Varmeskade, kartoffel	171
<u>Venturia aucupariae</u>	151

<u>Venturia inaequalis</u>	73, 101
<u>Verticillium albo-atrum</u>	91
<u>Verticillium dahlia</u>	92
Viklere	11
Viklerlarver	67
Vinter/forårssvidninger	10
Virusangreb, <u>Euphorbia</u>	75
Virusgulrot	91,120,143, 169
Visne bladrande, bederoe	58
Væksthus-mellus	104
Væltesyge	61
Vådforrådnelse	171
Vådforrådnelse, kartoffel	144
Æbleskurv	73, 101
Ærtebladlus	66
Ådselbille, den matsorte	33, 67

